1878 37
GRADSKA BIBLIOTE
„JURAJ SIŽGOR
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJ

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II

ŠIBENIK, 18 SEPTEMBRA 1934

BROJ 124

Razne vijesti

„Daily Express" je izvršio jedno *pokusno glasanje* u kojem se pokazalo da javno mišljenje Vel. Britanije traži politiku splendid isolation.

Proces protiv profesora dr. Rintelena u Beču izgleda da je odgođen na neizvjesno vrijeme na nečiju moćnu intervenciju.

Poljska štampa sa oduševljenjem piše o govoru Becka u Ženevi. U Varšavi je došlo do velikih manifestacija.

„Gazeta Polska" piše među ostalim: „Poljska više nemože i neće moći podnositi da Evropu dijele na zrele i nezrele, slobodne i ugnjetovane, suverene i nesuverene narode".

Nizozemski kralj petroleja Deterding boravi u Londonu gdje nastoji da pribavi robni kredit Njemačkoj. Prije nekoliko dana sastao se sa dr Schachtom.

69.000 novih učenika u Moskovskim školama

U moskovske osnovne škole je primljeno 69.000 novih učenika. Ukupno u te škole upisano 470.000 djece.

Javala na glavnu baletsku školu sovjetskog saveza.

Glavna baletska škola Sovjetskog saveza „Baletna tehnika" prilikom pozorištu u Moskvi je primila 335 polbi. Komisija, koju su sačinjavali rektorka Velikog pozorišta Mali novi umjetnici Gabović, Mojsejeva i Majonova, primila je samo 17 mlađih i 15 djevojčica.

Poljskoj snižuju cijene

Od 1 septembra ove godine [illegible] poljskoj snižene cijene šećeru za 15 dinara na kilogramu. U nekojim krajevima će cijene biti još niže prema visini podvoznih troškova. Spremna se i cijenje soli i petroleuma. Petroleum će biti snižen za 20%. U tu svrhu je prevoz sirovog ulja i naftinih proizvoda ustanovljena izuzetna tarifa za 50 sto niža, nego što je bila dosadašnja tarifa.

Prof. Joško Batinica:

Albaniziranje Austrije

Nedavno je na jednom zboru austrijski savezni kancelar g. Dr Schuschnigg među ostalim kazao i ovo: „Živimo u vrlo teškom vremenu, stoga svatko od nas mora da zna slijedeću neoborivu istinu: ljude se može ukloniti, nosioce ideja se može ubiti, ali ideje se ne može ugušiti". — Tačno. Samo ne znam da li je g. kancelaru poznata i jedna druga istina koja je prirodni derivat one sto ju je on naglasio. — „Istine vrijede svugdje i uvijek; vrijede i za prijatelja i za neprijatelja dakle i za protivnike prošlog i sadašnjeg režima u Austriji." — Da je to ispravno dokazali su događaji koji su se na račun austrijskog naroda odigrali u toku ove godine, pri čemu su žrtve zasvjedočile opstojnost onih ideja, čiju je neoborivost priznao Dr Schuschnigg.

Već petnaest godina neprekidno kruži po svijetu dosadna fraza: nezavisnost Austrije. A usto, što je čudno, za nju se zagrijavaju više stranci nego li sami uročenici. Iz toga jasno proizlazi da je za strance i te kako važno ako se ta nezavisnost uščuva. Dakako prema političkom moralu! Ima jedna latinska izreka koja glasi: **svaku državu podržavaju one sile, koje su mjerodavno i tvorno sudjelovale pri njezinu stvaranju.** Tko je osnovao samostalnu austrijsku državu 1919? Osnovali su je oni, kojima je konveniralo da se na taj dio evropskog teritorija ne primjeni princip samoodređenja naroda, već da se i tu postupa prema jedinom i vrhovnom zakonu rata. Dalo se doduše toj vještački stvorenoj državi novi politički poredak, ali se nisu onemogućile one klase feudalne aristokracije, koje su svojom pogrešnom politikom svojedobno skrivile rat i pospješile rasulo habsburške carevine, o kojoj danas naročito neki slojevi u Austriji sanjaju. Pri stvaranju poratne austrijske republike počinile su se zamašite pogrješke, koje su bile posljedica straha i preventivnosti od eventualnog skorog jačanja Njemačke. Stvorila se Austrija, koja će kroz čitave decenije biti poprište sukoba političkih interesa drugih sila, koja će poslužiti kao područje za ekonomsku i političku penetraciju onih država, koje budu znale spretno iskorišćavati političku konjunkturu i vješto izigravati pogodbe mirovnih ugovora. Stvorila se napokon Austrija, da konačno postane najosjetljiviji politički živac Evrope i najvjerojatniji uzrok jednog rata. Bog zna da li su na to mislili oni, koji su 1919 u St. Germainu uz ugodnu svirku glazbe za vrijeme jednog Week-end-a potpisali svjedodžbu rođenja novog pomlađenog člana evropskog koncerta? Neka na to odgovori jedan Francuz! Prof. Tibal u svojoj „Histoire diplomatique contemporaine" među ostalim piše i ovo: „Kad je rijesenje o potpunoj i opsežnoj nezavisnosti Austrije bilo napokon prihvaćeno, to se nije desilo zbog nekih pozitivnih razloga ili radi njihove naročite vrijednosti, koju tada nitko nije cijenio, već je ta nezavisnost prihvaćena jedino zato da se njome spriječi Anschluss ili Podunavska konfederacija. Čini se da na mirovnoj konferenciji pitanje sudbine Austrije nije igralo nikakvu ulogu. Tu su bile mjerodavne samo brige velikih sila, u prvom redu Francuske: **briga zbog buduće uloge Nijemaca u Evropi".**

Tako bijaše 1919 g. a pri tome se ostalo i kod ženevskog i lausanskog protokola iz 1922 g. kad je francuski ministar inostranih posala g. Paul Boncour u parlamentu ovako govorio: „Mi nismo spriječili proces carinske unije između Austrije i Njemačke senžermenskim ugovorom, već ženevskim protokolom. Čini mi se da je taj naš uspjeh doista vrijedan nekoliko stotina milijona franaka".

Dakle nezavisna Austrija stvorena 1919 god. bila je utvrđena ženevskim protokolom iz 1922 god. tako, da je postala finansijski i privredno ovisna o onima, koji su je stvorili. Sporazumom u Lausanni ta je ovisnost još više pojačana, kada je Francuska ponovno posudila bečkoj vladi nekoliko stotina milijona franaka, a Italija se toj financijskoj manipulaciji samo toliko pridružila, da uzmogne kasnije reklamirati svoja „prava" za „zaštitu" austrijske nezavisnosti.

Da su uostalom velike vlasti — a u prvom redu Italija — zaista imale na srcu pravu nezavisnost Austrije, to onda ne bi bile dozvolile da Austrija vegetira iz dana u dan, već bi se bile drukčije pobrinule za njezinu egzistenciju.

Država čiji su uslovi za nezavisnost tako slabo izgrađeni ne pretstavlja sigurnost za nutarnji politički i privredni život. To stvara potrebu ovisnosti o inozemstvu, koje prema prilikama utiče bilo novcem ili političkim pritiskom na nutarnje odnose u zemlji. Kao očita posljedica toga javlja se podvojenost naroda, koja vodi do građanskog rata. Na jednoj strani narodna svijest o jedinstvu njemačke nacije; na drugoj strani gomila rukoročena taštinom, istorijskom tradicijom, ličnim interesom, vjerskom uskogrudnošću i ambicijom pojedinih vođa, koji čak i glavom plaćaju svoju ovisnost o tuđinskoj politici, koja preko njih uništuje bilo slobodoumno poimanje političkog i državnog života bilo one nacionalne ideale, koji su svakom narodu najveća svetinja.

U najnoviji politički život austrijske republike duboko je posegla kraljevina Italija, koja se u zadnje vrijeme stavila na čelo pokreta za uščuvanje austrijske nezavisnosti, koju je proglasila svojim životnim interesom. To su lako uvidjele pojedine vladajuće grupe u Austriji, čiji su pretstavnici češće imali sastanke sa šefom talijanske vlade htijući time učvrstiti svoj položaj, očistiti zemlju i od nacionalnih socijalista i od socijaldemokrata te napokon dobiti od Italije ekonomsku i financijsku pomoć za obezbjedjenje tog vještačkog režima, preko kojeg Italija uspješno prodire u Austriju. Zvanična politika Dr Dollfussa dovela je austrijsku nezavisnost do „apsurduma, kad se ono u smislu rimskih protokola Austrija podvrgla dužnosti konzultovanja sa Rimom.

Izraz „do apsurduma" nije pretjeran, ako se uoči odnos države od šest milijona stanovnika prema imperijalističkoj velesili od 43 milijona. Taj je odnos u očima onih, koji vide i misle, ništa manje nego **maskirani protektorat.** Šta više ima u Austriji i takovih čudaka, naročito onih oko „Reichspost", koji se zanašaju nekim istorijskim uspomenama na staru rimsku provinciju Noricum htijući time opravdati simbiozu, a možda i političke pretenzije fašističke Italije. **Čudno da na ovom sektoru evropske politike Italija nesmetano prisvaja isključivo pravo akcije.**

Kad se ono u septembru 1931 g. sastao senat Vrhovnog međunarodnog suda u Haagu da raspravi pitanje protokola o carinskoj uniji između Austrije i Njemačke ustao je baš talijanski delegat i upozorio je na brojčani odnos između Austrije i Njemačke (6:67) koji bi austrijsku nezavisnost doveo do iluzije. Taj argumenat nije ipak stvorio jednodušno uvjerenje u senatu. Projekt carinske unije između Njemačke i Austrije je odbijen samo sa **jednim** glasom većine, a taj glas je dao pretstavnik **američke** državice — San Salvador!!!

Interesantno da danas Italija ne uviđa u svome slučaju opasnost brojčanog odnosa. Doduše sada nije govor o carinskoj uniji, već o ovome što slijedi:

Već od 1931 g. trudi se Italija da u podunavskom području stvori takav poredak koji će najbolje odgovarati njezinim političkim, privrednim i vojničkim ciljevima. Njezin najjači oslon u tom pravcu sačinjava austrijski Heimwehr, koji se nalazi pod

(nastavak na 4. strani)

Akcija naših trgovaca

Centralno pretstavništvo svih Saveza udruženja trgovaca Kraljevine Jugoslavije na svojoj drugoj redovnoj sjednici održanoj u Zagrebu na dan 8 i 9 septembra sa žaljenjem konstatuje, da mjerodavni faktori nisu poklonili potrebnu pažnju zahtjevima svih Saveza udruženja trgovaca izraženim u rezoluciji Kongresa od 13 maja 1934, pa je donio slijedeću odluku:

1) Jugoslavenski trgovci su protiv svake zaštite bilo koga staleža i zahtjevaju, da se sve izuzetne mjere što prije povuku. Do definitivne likvidacije postojećih zaštitnih mjera traže trgovci slijedeće:

a) Izuzimanje svih robnih dugovanja iz zaštite zemljoradnika,

b) Slobodno i neograničeno prebijanje dugovanja i potraživanja novčanih zavoda,

c) Temeljnu reformu Zakona o prinudnom poravnanju van stečaja, da se odstrane razni posrednici, smanje i maksimiraju troškovi i uprosti postupak, a sve to uz obaveznu saradnju prinudnih Udruženja.

Ukoliko mjerodavni faktori ne bi izašli ovim zahtjevima u susret, Centralno pretstavništvo traži u ime trgovačke privrede cijele zemlje, da se naročitom uredbom, izvan zakona o prinudnom poravnanju van stečaja zaštiti i trgovački stalež.

2) Prema do sada prikupljenim podacima predlozi razreza, i do sada u nekim krajevima već izvršeni razrezi poreza na tečevinu za ovu godinu, prevazilaze do nepodnošljivosti i onako već iscrpljenu plateżnu sposobnost trgovaca.

Stoga je potrebno hitno izdati najstrožija naredjenja poreskim vlastima da pri razrezu tečevine vode ozbiljno računa o plateżnoj sposobnosti poreskih obveznica, jer sadašnji način dovodi do očajanja i revolta i mogao bi izazvati nepromišljene postupke i dovesti do neželjenih posljedica.

3) Centralno pretstavništvo traži:

Da se hitno izvrši izmjena Zakona o neposrednim porezima, po kojoj bi se izvršilo kontigentiranje tečevine po finansijskim direkcijama.

Da se društveni porez razrezuje pred poreskim odborima po istom principu kao i tečevina inokosnih privrednika u središtu svoje djelatnosti, a ne kao do sada po bilansu,

Da se industrijske prodavnice i filijale oporezuju po istom principu kao i inokosni privrednici u sjedištu svoje djelatnosti, a ne po bilancu svojih Centrala,

Utvrdilo se je da društva obavezna na javno polaganje računa nisu srazmjerno opterećena prema inokosnim preduzećima što je velika nepravda, pa su stoga gornje izmjene neophodno potrebne, i radi poreske pravde i radi državnog fiskusa.

4) Da se u najkraćem vremenu sprovedu izbori Komorskih vijeća.

5) Da se za godinu dana obustavi izdavanje dozvola i ovlašćenje za otvaranje trgovačkih radnja.

6) Da se ni pod kojim uslovima i ni u kojoj formi ne dozvoli otvaranje velikih robnih kuća.

JOSIP JADRONJA - Šibenik
Međunarodno otpremništvo
agentura, komisionalna,
pomorska poslovnica
Poveljeni
Trgovački - Pomorski Mešetar.
Utemeljeno 1906. - Brzoj. Šped. Jadronja Telef. broj 3 i broj 27
Komision. skladišta i zastupstva prvih tvrtka i tvornica u tuzemstvu i inozemstvu

Predstavka općine u pogledu novog voznog reda

Direkcija državnih željeznica u Zagrebu poslala je poziv Šibenskoj općini, da preko svoga delegata učestvuje na anketi za novi red vožnje. Sticajem okolnosti nije mogao nijedan predstavnik ove općine da ode u Zagreb, te je riješeno da se uputi slijedeća predstavka, u kojoj se konstatuje da sadašnji vozni red nikako ne odgovara saobraćajnim, ekonomskim, a naročito ne turističkim interesima i potrebama Šibenika i njegovog gravitacionog područja, te se predlaže da se u novi vozni red unesu slijedeće izmjene:

1. U pitanju internacionalnih veza, tražimo da se saobraćaj medjunarodnih kola podijeli izmedju stanica Split i Šibenik, kako je to slučaj izmedju stanica Fiume i Sušak.

Po sadašnjem voznom redu saobraćaja direktnih medjunarodnih vozova, direktna kola iz evropskih centara saobraćaju isključivo do stanice Split. Budući da je za Šibenik, kao što je i za druge naše gradove na Primorju, od odlučnog značenja unapredjenje turističkog prometa, ovo naše traženje dolazi kao sasvim opravdano, jer se neda ni zamisliti da se internacionalna turistička publika može svratiti u naš grad bez povoljnih medjunarodnih saobraćajnih veza.

Potreba direktnog vezanja Šibenika sa evropskim centrima nužno se nameće i radi toga, što se Biograd n.m. u kojem je podignut velik moderni hotel sa svim savremenim komforom i više manjih hotela — sve to više razvija u turističkom pogledu, kao stjecište mondene publike. Poznato je, da bolja medjunarodna publika isključivo posjećuje ona ljetovališta, koja uz odgovarajuće hotele, pensione itd. imaju i povoljnu medjunarodnu vezu, a pošto Biograd nije vezan željeznicom, Šibenik za onu publiku koja posjećuje to naše ljetovalište pretstavlja jedinu i najpogodniju tranzitnu stanicu.

Pomanjkanje direktne medjunarodne komunikacije, Šibenik je, kao i Biograd, osjetio već u minuloj kupališnoj sezoni, a kada se ovoj potrebi ne bi već za narednu sezonu udovoljilo, pretstoji opasnost da se uniši turistički promet (koji se je u ovom kraju počeo lijepo da razvija), a potom ekonomski i kulturni napredak u prvom redu Biograda, — gdje je u svrhu unapredjenja ove grane naše privrede već investiran prilično veliki kapital, a onda i Šibenika, koji obzirom na svoje prirodne ljepote i zanimive fenomene, kao i bogatstvo antičke arhitekture ima sve preduslove da steče reputaciju i sve koristi jakog turističkog središta na našem Jadranu.

Za slučaj da se naš prednji predlog ne bi mogao uvažiti, predlažemo da se umjesto saobraćaja direktnih kola Zagreb-Šibenik i obratno — koji su dvoosovinski — uvrsto četveroosovinska kola, t. j. pulman vagoni barem za brzi i putnički voz 1013—1012, koji je po vezama više medjunarodnog karaktera, to da se ovim kompozicijama stalno pridavaju spavaća kola.

2. U pogledu poboljšanja lokalnog saobraćaja, tražimo da se već jednom ukloni dosadno i po saobraćaj štetno čekanje na stanici Perković Slivno, koje na polasku iz Šibenika za Split iznaša 1.52 sati, a na povratku iz Splita za Šibenik 1.37 sati čekanja.

Predlažemo da se ovo čekanje eliminira na jedan od slijedeća dva načina:

a) da splitski voz 1009 krene iz Splita kasnije, a tako isto i zagrebački voz 1014, tako da se ukrštavanje spomenutih vozova vrši na stanici Perković Slivno, a ne kao do sada na stanici Žitnić, što uzrokuje postojeće čekanje na Perkoviću, ili

b) u slučaju da bi ukrštavanje spomenutih direktnih vozova 1009 i 1014 po novom voznom redu imale biti na jednoj drugoj stanici, a ne u Perković Slivnu, što bi opet bio uzrok čekanju), predlažemo da se za svaki od spomenutih vozova uvede po jedan priključni voz Perković-Šibenik i obratno, — t. j. da se na ovoj vicinalnoj relaciji uvede još jedan par voziva. (Prilaže se grafički prikaz s obzirom na izmjene koje dolaze u obzir po ovom predlogu).

3. Da se vrijeme vožnje svim putničkim vlakovima na vicinalnoj pruzi Šibenik-Perković odnosno Perković—Šibenik, koje po voznom redu traje od Šibenika do Perkovića 1.12 sati, a od Perkovića do Šibenika 1.01 sati, skrati na mjeru odgovarajuću kapacitetu brzine mašina i potrebama medjustanica, a koje skraćenje prema mišljenju stručnjaka može da se svede i na 40 minuta, budući dužina pruge iznosi sama 22 klm. Skraćenje vremena vožnje na ovoj pruzi dalo bi se najlakše postići uvodjenjem lakih motornih kola.

Napominjemo, da je uredjenje lokalne veze Šibenika sa Splitom od vrlo velikog značenja za oba grada. Putnici, koji u Šibenik stižu parobrodom iz okolišnih sela u 8 sati, te putnici koji autobusom stižu u isto doba iz cijele kopnene sjeverne Dalmacije, a koje namjeravaju u poslu posjetiti Split, treba da se za samih 70 klm. vožnje, koliko iznosi duljina pruge Šibenik Split, izvrgnu štrapacu vožnje od oko 5 sati, kao i suvišnom trošku, pošto u Perkoviću moraju da objeduju. Osim toga, pošto iz Šibenika otputuju oko 9 sati, stižu u Split tek oko 14 sati — dakle u najnezgodnije vrijeme — pak im je u više slučajeva nemoguće da obave u Splitu poslove radi kojih su tamo pošli, te su primorani da odgode svoj povratak kući, uslijed čega su izvrgnuti ponovno drugom suvišnom trošku i velikom gubitku vremena. Razumljivo, da pod ovakovim okolnostima, siromašniji svijet, koji bi u Splitu imao da obavi svoje poslove, ne može da putuje u Split, pa radi toga ova lokalna pruga i nije onako frekventirana kako bi inače mogla i morala biti. Sve ovo važi i za putnike iz Splita, koji po poslu posjećuju ili bi imali posjetiti Šibenik.

Regulisanje lokalnog saobraćaja sa Splitom već se od strane svih interesovanih faktora u Šibeniku traži kroz nekoliko godina, pa se nadamo da će se sa novim voznim redom ovo pitanje definitivno urediti, jer je već zbilja krajnje vrijeme da se u tom pogledu izidje u susret narodnim željama i potrebama ovoga kraja.

4. U interesu teretnog saobraćaja, tražimo da se promet robe odvija sa dva para teretnih vozova sa lokomotivama većeg kapaciteta (serija 601).

Osim potreba imenovanih u prednjim predlozima, poželjno bi bilo da se subotom i nedjeljom ustanove za Šibenik i njegovu okolicu izletne cijene, kako bi se i našim širim slojevima dala prilika da posjećuju naša zagorska ljetovališta, te naše veće gradove Zagreb, Beograd i Ljubljana.

Podvlačimo ponovno važnost i opravdanost ovih naših predloga u pogledu općeg, a naročito saobraćajnog i turističkog unapredjenja našeg grada i sviju krajeva koji mu prirodno teže, te se nadamo da će u novi vozni red, koji stupa na snagu 15 maja 1935, ući izmjene u smislu izloženih naših traženja.

IZ NAŠIH KRAJEVA

Benkovac

Nožom ubio čovjeka

U selu Kožulovcu kod Benkovca, uslijed razmirica u pijanom stanju, došlo je do krvavog obračunavanja nožem. Tom prilikom poginuo je sluga gostioničara Viteza.

Kako je bio sajam, masa seljaka nagrtala je u gostionu gdje se je kao što je to ovdje običaj u ovakim prilikama jelo i pilo. Već dobro napi M. Kordun iz Numića približio se je gostioničaru i počeo je naváljivati ri ječima, pak i tvorno. Sluga gostioničarev Stevan, htio je ukloniti napadača, te je otale nastala gurnjava i guž va, u kojoj je napadač nenadano do hvatio nož i s njime udario Steva na u trbuh, koji je poslije kratko vremena izdahnuo, uslijed zadobivenih ozlijeda,

Pobacila dijete

Peka Bačić djevojka iz Lisičica, ži veći u nedozvoljenim odnosima sa ne kim čovjekom, nakon što je zatrudnje la rodila je dijete. Njeni roditelji smatrali su to obiteljskom sramotom te su je otjerali iz kuće. Pošto nij znala gdje će se skloniti, uzela je di jete i ostavila ga u opštinskom dom a da to nije nitko primjetio i zatim je pobjegla. Istom docnije otrio ju j općinski policajac Petar Modrinić, gdj leži na livadi pod jednim grmom doveo ju na općinu, gdje će se dalj odlučiti o njenoj sudbini.

Zadar

Pronevjerio Zadarsku općinu

Općinski nadpandur u Zadru Mat tež Jovo, koji je bio nadzornik Za darske ribarnice, izvršio je velike ma lverzacije, na taj način, što je pone vjerio preko 8000 it. lira. Sramota što je Maltež rođen u Galovcima ko Zemunika! Vrlo je interesatno d pored svega toga nije izbačen iz slu žbe, niti se je uopšte protivu njeg poduzimao kazneni postupak, već je d nostavno je premješten i sada vr funkciju gradskog konfidenta, u op uniformi.

Novigrad

Bogat lov tuna

Novigradski ribari kroz posljedni nekoliko dana uhvatili su preko 500 kg. tuna. Riba se prodaje od 12-1 dinara po kilogramu, ali u glavnom s eksportira.

M. I.

Požar u Vodicama

U noći 13 o. mj. pojavio se u zgra di g lje stanuje g. K. Sladoljev trg vac veliki požar.

Da se požar nije proširio na oko ne zgrade jedina je zasluga komar dira hidroaviońskog odreda — poru čnika korvete g. Janka Gašparini, ko je brzom intervencijom, uz velik požrtvovnost svoje momčadi podof cira i mornara, pomoću motorne št caljke najprije požar lokalizirao i za tim ga uz mnoge napore posli nekoliko sati potpuno utrnuo. Njih vom samopregoru ima se zahvali da mnoge siromašne obitelji nisu stale bez krova.

Požrtvovnost i junaštvo komandi žandar. stanice g. Kuljića je zadivil U velikoj opasnosti po život, on neprestano radio i spasavao sve š se spasiti dalo. Njegova je zasluga da su svi dućanski predmeti i veli dio pokućstva spašeni i da je mat rijalna šteta mnogo manja. Zgrade namj staj su navodno bili osigurani. -

Širite „Narodnu Tribunu“

GRADSKE VIJESTI

† LJUBO ŠUPUK p. Marka

Juče je obavljen sprovod Ljube Šu ka pok. Marka na kojem su uče ovali u velikom broju svi njegovi ijatelji i štovatelji, pretstavnici svih sti i korporacija. Članovi Obitelj puk poznati su kao veliki dobro itelji i javni radenici za nacional dobro otadžbine a napose za Šibe . Na sprovodu učestvovala je dobro ljno cjelokupna Sokolska glazba, no no je lijepih vjenaca među kojima se isticali oni iz kioska g. Zorića.

Pokojni Ljubo rodio se u Šibeniku dine 1889 od ugledne Šibenske o elji kao unuk vrlo zaslužnog Šiben nina pok. Viteza Ante Šupuka. Svo mladost proveo je u Šibeniku gdje u obitelji bio odgojen u nacional m Duhu. Izučio je slikarstvo u Ri i učestvovao na nekoliko izložba kao mladi slikar gdje je bio oso to zapažen od kritike.

Dâ ga teška i neizlječiva boljetica e zahvatila u najboljoj muževnoj bi u naponu njegove slikarske sna bio bi sigurno proslavio svojim jstorskim kistom svoj rodni grad.

Duhom plemenit, profinjena umjet ka ukusa, uvijek ugladjen i otmen saobraćaju sa svakim, ostavlja kod ih koji su ga poznavali nezaboravo uspomenu.

Žalka mu bila rodjena gruda a nje voj rodbini naše najiskrenije sau šće.

Udruženje rezervnih oficira ratnika pododbor - Šibenik

oslavlo je u subotu svoju slavu kao pomenu na dan proboja solunskog nta. Prije podne u 7 sati održan pomen u katoličkoj, pravoslavnoj starokatoličkoj crkvi, svima palim ugovima. Pomenu su prisustvovali i rezervni oficiri i veliki broj ug dnih ličnosti Šibenika.

Uveče je u prostorijama hotela „Kr " održano drugarsko veče, koje je lo veoma dobro posijećeno. U ve lom raspoloženju ostalo se do du ko u noć.

U NEDJELJU JE OTVORENA KINO EZONA sa dva lijepa filma i to „Ca vićem" sa Martom Egert u „Tesla" „Na plavom Dunavu" u „Balkanu". Ovogodišnja filmska sezona obeća veliki broj dobrih filmova, a naša se kina potruditi da ih donesu u o skorijem vrijemenu.

U PETAK NA VEČE je ubrzani ak na pruzi Perković—Šibenik isko o iz kolosjeka, tako da je imao tav sat zakašnjenja. Za ovo iskaka nje kriva su seoska dijeca koja su šine postavila neka gvožđa, tako je vlak morao iskočiti. Srećom te a nezgoda nije imala neke veće aterijalne štete niti je bilo žrtava, o se je uostalom lako moglo desiti. Protiv ovakovih izgreda seoske di ce trebala bi se preduzeti najstroži mijere, jer ovakove stvari, mogu nati mnogo gore posljedice.

PRESJEDNIK UDRUŽENJA ZA ATLIJA g. Stipe Gojanović zahva je na svom položaju radi preopte ćenosti vlastitim poslom.

ČETNIČKO UDRUŽENJE IZ ŠIBE IKA sudjelovalo je na svečanostima Prokopolju i obavilo službeni posjet obu pok. Vojvode Vujnovića, sa 12 anova u šibenskoj narodnoj nošnji o je izazvalo osobitu pažnju radi oje slikovitosti.

JAVNI RADOVI U ŠIBENIKU

Najzad se dovršava novi perivoj pred crkvom „Gospe van Grada". Parni valjak već nekoliko dana uređuje staze, a odmah prema ulazu gradi se basen u kome će biti smješten lijepi vodoskok. Po svoj prilici, za jedno 10 dana biće otvoren građanstvu. Ovaj rad će zbilja biti lijepi dokaz napretka i uređenja današnjeg Šibenika. Na drž. cesti radovi još nikako ne započinju, iako je općini tu skoro obećano, da će se u najskorijem vremenu početi sa radovima. Već nailaze kišni dani, kada neće imati smisla ni otpočinjati, i vjerovatno da će se na te radove čekati do idućeg proljeća.

U pogledu gradnje gimnazije možda se najbolje i radi. Vjerovatno se uvidjelo da nije uputno početi pa nikad dovršiti, te se i ostalo samo kod plana! A naša će djeca morati i nadalje da upropašćavaju svoje zdravlje u sadašnjoj zgradi gimnazije!

M.O.A.K. „Naša krila" Šibenik

Dneva 7 septembra t. g. pod vodstvom g. sr. načelnika Branislava Broza bi konstituisan mjesni odbor aerokluba „Naša krila" u Šibeniku u prostorijama mjesnog Sokolskog društva, te su bili izabrani za pretsjednika upravnog odbora g. Dr. Škarica Miloš liječnik i g. Beroš Vilim ljekar, za pretsjednika nadzornog odbora.

Upravni odbor je sastavljen kako slijedi:

Pretsjednik: Dr. Miloš Škarica liječnik, potpresjednik: Dr. Josip Pasini liječnik, tajnik: Ing. Ernest Bratuž, blagajnik: Šime Antić trgovac. Odbornici: Marko Bačinić donačelnik, Dr. Milan Ž pić liječnik, Šime Matavulj industrijalac, Jerko Bučić kr. notar, Jovo Rapovac upravitelj carinarnice. Zamjenici: Zivorad Božić pukovnik, Dr. Vjekoslav Rismondo liječnik, Pavao Kovačev spediter, Stipe Maričić trgovac, Vaso Čok trgovac, Dr. Sreć ko Poturica liječnik, Gracijan Bilafer čin. lučke kapetanije, Dr. Mile Iljadica ban. vijećnik, Dr. Josip Lalić liječnik.

Aero-klub „Naša krila" je pod pokroviteljstvom Nj. Kralj. Visočanstva Nasljednika Priestola Petra, a pod doživotnim predsjedništvom Nj. Kralj. Vis. Kneza Pavla.

Zadatak je Aero-kluba:

a) da šireći svoju organizaciju po svoj zemlji, upoznaje naš narod sa visokim koristima koje vazduhoplovstvo pruža čovječanstvu da goji i razvija ljubav prema vazduhoplovstvu kao sportu i važnom privredno ekonomskom faktoru. Da pomaže podizanju vazduhoplova u zemlji kao moć nome sredstvu Narodne Odbrane. Da radi na pripremi stanovništva za odbranu od vazdušnih napadaja;

b) da kao član Međunarodne aeronautičke federacije vrši funkciju vlasti aeronantičnog sporta, koja mu prema njenim statutima pripada;

c) da okupi sve pobornike vazduhoplovstva, kako bi oni mogli stručnim radom potpomagati izvođenje klupskih zadataka;

d) da potpomaže razvijanje tehnike i nauke u oblasti vazduhoplovstva vodeći naročito računa o pripremi stručnog i tehničkog podmlatka.

Budući da se prema navedenim zakonima radi o eminentno važnoj ustanovi za širenje i razvoj avijacije kao sport i faktor Narodne odbrane to se p. n. građani pozivaju da što većem broju pristupe ovom klubu, kako bi taj mogao što bolje ostvariti svoj zadatak.

Šibenik, 14 septembra 1934.

PRAONA M. Dragičević
ŠIROKA ULICA — ŠIBENIK
Obznanjuje cij. građanstvo da preuzima pranje i peglanje ovratnika (koleta) i svih ostalih predmeta uz vrlo niske cijene, te dovršeno dostavlja u stan. Preporuča se cij. građanstvu.

Saobraćajna promjena Perković-Šibenik

Sa veseljem možemo konstatovati da naše višekratno pisanje u pogledu nezgodnog čekanja od po 5 i 6 sati u Perkoviću koji put rădi samog pola sata zakašnjenja vlakova Zagreb-Split, neće se više opetovati, jer je direkcija drž. željeznica Zagreb danom 10 o.m. odredila neograničeno čekanje voza 1914 Perković Sibenik na voz 1002 Zagreb Split, što je zbilja bilo potrebito jer je dosadašnji postupak bio samo na štetu Šibenika!

Proslava Nedelje Crvenog krsta u Šibeniku

U nedjelju 16 t. mj. bila je impozantna povorka djece osnovnih i đa ka srednjih škola sa svojim nastavnicima, Uprave društva Crvenog Krsta, pretstavnika vlasti, vojske i mornarice, članovi Crv. krsta i građanstvo.

Povorka je bila predvođena Sokolskom glazbom a bilo je klicanje Nj. Vel. Kralju, Karađorđevu Domu, Pretsjedniku Crvenog krsta Nj. Vis. Knezu Pavlu i Jugoslaviji.

Đaci i djeca pjevali su rodoljubne pjesme.

Nakon povorke bio je priređen koncert Sokolske glazbe u gradskom perivoju kojom prilikom su se rasprodavale značke Crvenog krsta.

Kroz sedmicu Crvenog krsta kupiće se prilozi pak se preporuča svima da svoj obol za uzvišene ciljeve Crvenog Krsta doprinesu.

Čajanka Crvenog Krsta

Dana 22 t. mj u 9 sati u večer pri zaključku proslave sedmice Crvenog krsta održati će se čajanka u prostorijama Hotela „Krke" te se preporuča građanstvu da istoj u što većem broju pristupe.

SA TALIJANSKIM MOTO-NAVE F. MOROSINI došli su juče u 2 sata poslje podne u Šibenik članovi talijanskog Crvenog krsta njih 60 na broju većim dijelom liječnici. Oni su učinili jedno kružno putovanje po Dalmaciji posjetivši Kotor, Dubrovnik, Split i Trogir. Iz Šibenika idu u Zadar, a zatim u Veneciju. Razgledali su grad, a u 3 sata po podne su proslijedili put.

ARMIJSKI GENERAL G. ĐORĐE M. LAZIĆ sa svojim adjutantom stigao je u subotu 15 t. mj. u Šibenik i odsjeo u hotelu „Krka". G. Lazić je došao iz Zagreba a kod nas će ostati nekoliko dana.

NEKOLIKO VINARSKIH TRGOVACA iz Sušaka i unutrašnjosti stigli su u naš grad. Ovi trgovci se interesuju za naše vino, te su zbog toga i došli u Šibenik.

DANAS STIŽE U ŠIBENIK 17 bečlija na autobusu preduzeća Zucklin iz Beča. Turisti dolaze sa Plitvičkih jezera i pošto razgledaju znamenitosti Šibenika i slapove Krke, proslijeđuju put za Split.

† Dr. JULIJE GAZZARI

U subotu 15 t. mj. u Zagrebu je preminuo u 69 godini svoga života naš vrijedni sugrađanin Dr. Julije Gazzari advokat, bivši opć. vijećnik i agilni član Jugosl. odbora.

Smrtni ostatci pokojnika preneseni su u Split gdje će biti sahranjen u obiteljskoj grobnici. Cij. obitelji i rodbini naše iskreno duboko saučešće.

— —

Pom. sportski klub „Krka" izdao je osmrtnicu sa pozivom da svi članovi prisustvuju sprovodu i tako odadu zadnju počast svom vrlo počasnom predsjedniku, g. Dr. Gazzaru.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

SOKOLSKI IZLET U ŽIRJE. Iz Šibenika je sa parobrodom „Trogir" otišla Sokolska glazba i brojno građanstvo, a učestvovao je i Ziarin. U Žirju su izletnici svečano dočekani a sama varošica je bilo vrlo lijepo okićena. Na dočeku je palo nekoliko patriotskih govora što su prisutni pozdravili frenetičnim aplauzom i uz poklike Kralju, Sokolu i Jugoslaviji.

Na odlasku su gosti srdačno ispraćeni, tek su se povratili u Šibenik tek u 22 sata.

MSGR. RUDOLF PIAN da počasti uspomenu pok. Dr. Julija Gazzara i pk. Vjekoslava Škode, darovao je Akademskom klubu-Šibenik 100·— din. Darovaocu se harno zahvaljuje.

MOLIMO DA SE UVAŽI: da članak o snabdjevanju Bolnice mlijekom koji je izašao u jednom od prošlih brojeva, a potpisan je sa M. B. nije napisao g. upr. Mate Benković, niti on ima nekog udjela u tome. Ur.

RADI ODLASKA
iznajmljuje se lokal Restauracija
JADRAN U MANDALINI
sa cijelim inventarom i baštom na lijepom položaju i podesno za zimsku sezonu uz najpovoljniju najmovinu.
Vlasnik *Ante Despot*

Iznamljuje se *dućan sa namještajem u centrumu Ulice Kralja Tomislava. — Za informacije obratit se knjižari: JOSIP DELFIN.*

Službeni Glasnik
UDRUŽENJA TRGOVACA
za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 1723.

Na dan 22 septembra 1934 g. u 11 sati u kancelariji Komande Jadranske Divizijske Oblasti u Mostaru obdržati će se licitacija za podizanje šupe za potrebe vojske u Šibeniku.

Predračun. iznosi 147·664 din.

U P R A V A.

Stan od sobe i kuhinje izdaje se odmah.

Vrhu poslovna putovanja po Srednjoj i Sjev. Dalmaciji, traži se suputnik (trgovac, industrijalac ili trg. putnik) koji bi htjeo sudjelovati. (Auto trošak po km. i po osobi Din. 1·50).

Na vrlo lijepom položaju na obali, unajmljuje se sa I IX sunčana mobilizirana soba, posebnim ulazom.

Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin.

vodstvom kneza Starhemberga. Taj Heimwehr je danas ono talijansko crnuđe, pomoću kojega rimska vlada vrši uspješnu kontrolu nad Austrijom, a usto je uvijek spremna da preko njega posegne još jače u sastav njezinog političkog života. Kadgod ustreba ugušiti pokret narodnih masa protiv talijanskog uticaja i njegova odnarodivanja u zemlji, onda je prvi Heimwehr na redu, koji tu vazalsku dužnost sa najvećim zanosom izvršava.

Jačanju talijanskog uticaja u Austriji poslužila je odlično talijanska diplomacija, međunarodni kapitalizam, rimokatolička crkva i spletke austrijskih aristokratskih krugova koji su danas osobito fascinirani nadom u povratak stare dinastije i njezinih „istorijskih prava".

Njemački list „Münchner Neueste Nachrichten" od 9 o. mj. donio je članak pod naslovom „Italien in Österreich", koji je svojim otkrićima izazvao senzaciju, a čije su odlomke donijele i neke naše novine. Pri kraju tog članka nalazi se i ovaj pasus: „Glavno središte talijanskih vojnih priprema u Austriji je tvornica oružja u Hirtenbergu, koja već odavna radi za Italiju. Velika se aktivnost te tvornice osobito doimlje narodnih masa, koje se naivno vesele što u njoj vide „najaktivnije preduzeće u zemlji". „Generalni direktor te tvornice — Mandl — inače pokršteni Jevrejin, istodobno je i glavni protektor i financijski pomagač Starhemberga i njegova Heimwehra. Taj Mandl je neka tajanstvena ličnost, koja već više godina svojim zakulisnim spletkama vrši ogromni uticaj na austrijsku nutarnju politiku. On je raspleo po Austriji nečujne niti talijanskih vojnih, financijskih, osobno-političkih i ideoloških poslova." — Tako eto piše taj list.

Svatko se još vrlo dobro sjeća bure, koja je nastala povodom liferovanja oružja u Austriju i Mađarsku. Svakome je još pred očima opasnost koju je izazvala svojedobno „Hirtenberška afera", čije skrovite strane o vih dana izlaze na javu.

Danas je već utvrđen odnos između Hirtenberške tvornice i talijanske vlade zahvaljujući pronalasku nekih kompromitirajućih akata koji rade na štetu stvarne austrijske nezavisnosti i evropskog mira. Hirtenberg je još uvijek u pogledu vojničkom i tehničkom jako središte talijanskih nastojanja, koja ugrožavaju podunavsku saradnju.

Zbog velikih troškova dospio je Starhemberg u nepriliku, jer ga njegov dosadašnji pomagač nije mogao izdašno financirati. Zato se obratio jednoj jakoj finansijskoj grupi, koja stoji u vezi sa Mandlom i Manthnerovim tekstilnim koncernom. Ti su poslovni ljudi htjeli poboljšati svoje veze sa inozemnim tržištima i zato im je Starhemberg došao kao naručen. Dakle ta židovska grupa predložila je Starhembergu da svoj Heimwehr dovede u bliže odnose sa Italijom, čime će se njihovo poslovno područje proširiti. To je bio privredni cilj zbliženja sa Italijom. Politički pak sastojao se u tome, da se ta židovska grupa tim vezama sa Italijom osigura protiv hitlerovaca koji bi u slučaju preuzimanja vlasti u Austriji nastupili prema Židovima kao i u Reichu. I eto tako se zgodi da je ambiciozni Starhemberg postao igračka u rukama toga poslovnog magnata i tipičnog pretstavnika internacionalne ratne industrije.

Spomenuti njemački list donosi u svome broju od 13 o. mj. pod ironičnim naslovom „Nazione austriaca" još dragocjenih podataka o prodiranju Italije u Austriju. Možda će koja stavka o tome osvanuti i u kome našem listu.

Dakle onaj trostruki kompromis između Mandla, eksponenta internacionalne ratne industrije te Starhemberga i talijanske vlade pokazao je odmah svoje plodove. Italija je preuzela neposredno na sebe zaštitu Heimwehra. M đutim s njezina uloga nije tu zaustavila. Bivši zakupnik talijanskih novina u Beču Eugenio Morreale, koji je sada glavni inspirator talijanske propagande, vrši posredstva pri razuim privatnim i državnim transakcijama u Austriji. Po njegovoj ulozi nije ga pretjerano smatrati faktičnim talijanskim izvanrednim poslanikom u Beču, kad se onaj pravi zbog međunarodnih obzira i običaja mudro drži po strani. Morreale bijaše posrednik i pri financijskom potpomaganju Starhemberga kao i pri davanju političkih uputstava Heimwehru. Teško je utvrditi koliko je novca Starhemberg primio; svakako na desetke milijona. Ove novčane manipulacije nisu nikakva proizvoljna pretpostavka, već su to činjenice, koje potvrđuje i tjedno pismo Morreala u kojem govori o već izdatom novcu i o poteškoćama u pribavljanju novih suma za finansiranje Starhembergova političkog preduzeća. To je pismo na nepovlašteni način još prošle godine došlo u javnost.

Sada dolazi na red političko-psihološko djelovanje kao posljedica dobivanja vlasti nad Heimwehrom. Morreale bijaše i suviše svijestan slabog nutarnjo-političkog oslona što ga ima Starhemberg u Austriji. Stoga je trebalo da dođe pojačanje izvana. Eto toj su svrsi služila česta putovanja kneza Starhemberga u Italiju, kao i osnivanje austrijskih logora po Italiji, gdje se sistematskom obukom austrijska omladina zagrijava za fašizam i političku intimnost sa Italijom. Prvi takav logor (Campo Austria) osnovan je 1932 g.

U austrijskom ministarstvu prosvjete ozbiljno se raspravlja o talijanskom predlogu, kojim se traži da se već u svim osnovnim školama uvede talijanski kao jedini strani jezik. U vezi s time radi i jedna naročita grupa oko redakcije potkupljenog „Neues Wiener Journal-a", koji otvoreno zastupa od fašizma importiranu teoriju o nekoj tobože posebnoj austrijskoj narodnosti, koja pretstavlja neki posebni tip Nijemaca, a služi kao etnički prelaz između Latina i Germana. Dabome da takove smiješne sugestije postizavaju sasvim protivni efekat.

Nije daleko uspomena na sličan postupak Italije prema Albaniji, koju je htjela ekonomski zarobiti, politički potčiniti, a etnički „latinizirati". Kada svemu onome nadovežem još i sumarni pregled onoga, što su naše novine već donijele, naime: osnivanje u Beču velike talijanske banke, kao filijale „Banca Commerciale Italiana", koja je kao i sve ostale došla god. 1932 u ruke režima, zatim funkciju i organizaciju preduzeća „Steierische Wasserkraft — und Elektrizitäts-Gesellschaft" sa ogromnim postotkom talijanskog kapitala, onda „Zellulose — und Papierfabrik Pöls" i „Feistritztaler Bergbau — und Industrie — A.G." sa filijalom „Feistritztaler Glashütte A.G.", zatim ulogu „Electro-Holding — A.A. Edison, onda gradnju automobilskih cesta sa svim strateškim obilježjima kao i namjere talijanskog generalštaba — istom tada se dobiva jasan uvid u one sudbonosne događaje koji se odigravaju u središtu Evrope i koji se i te kako tiču naše kože.

Još nešto!

U Austriji se nalazi 120 talijanskih oficira, koji pod izgovorom zabavnih putovanja, turističkih izleta, automobilskog sporta, hidrotehničkih studija šumarskog usavršavanja i sl. sustavno proučavaju teren i strateški ga ispituju. Redovno ostaju nezapaženi, jer su, dakako, presvućeni, a borave u kraj vima, gdje se nalaze talijanska industrijska preduzeća — dakle većinom u Koruškoj i Štajerskoj.

Osim svega toga Italija je osigurala za sebe u Austriji i pristaništa za svoje avione. Zna se da osobito kod Graca i Beča stacionira 45 jedinica talijanske vazduhoplovne armade. Talijanski vojni piloti, koji su dodijeljeni austrijskim garnizonima vrše obuku među austrijskom vazduhoplovnom četom.

Iznijevši sve ovo, uvjeren sam da nisam nimalo pogriješio, kad sam ovom članku stavio onaj naslov.

Dok talijanska štampa i njezine radio stanice uznemiruju svjetsku javnost htijući stvoriti kod nje nepokolebivo uvjerenje o sve većoj opasnosti, koja prijeti Austriji od strane Njemačke, dotle Italija iskorišćuje tu uzbunu, koju stvara njezina propaganda u namjeri da hitro pojača i učvrsti svoje pozicije u Austriji.

Mjesto zaključka postavljam slijedeće pitanje: „Zašto se Evropa bunila i zašto se buni protiv Hitlerova zahtjeva, prema kome bi u Austriji radi umirenja trebalo čim prije sprovesti izbore? Vlade evropske strahuju da bi ti izbori zajamčili nacionalnim socijalistima stanoviti udio u državnim poslovima pa time i uticaj Hitlerov na njih. A zašto onda ta ista Evropa prima bez ikakova otpora pogibeljne sporazume između Mussolinija i Starhemberga i zašto dopušta da se Austrija pretvara u Albaniju? — Valjda zato da opravda već citirano mišljenje prof. Tibal-a. . . .

Nezgoda gosp. Ipsilona

1 **(Humoreska)**

Kad bi bilo moguće staviti pod ostar mikroskop mozak gosp. Ipsilona, vidjelo bi se odmah bezbroj praznih ćelija a tek poneke ispunjene do polovine nekom blijedožućkastom tekućinom. Vješto oko jednog biologa odmah bi, bez dužeg premišljanja, zapazilo da se radi o jednom ograničenom mozgu čiji vlasnik — za života — nije se mnogo preznojavao od velikog naprezanja u mišljenju. Isto tako vješto oko bi odmah konstatovalo da taj „ishlapjeli" mozak nije imao ništa zajedničkog sa dvadesetprvim kralježnjakom u kičmi gosp. Ipsilona. Morfolog bi pak — pregledajući lubanju — zaključio, po kutu što ga pravi crta od uha do nosa, da u istinu gosp. Ipsilon nema širokih pogleda, da su mu ideje skučene i da oštrina mišljenja i shvatanja nema one potrebite širine i elastičnosti: u jednu riječ da je baš taj sudbonosni kut evidentan dokaz poslutanske inteligencije osuđene da se kreće u jednom posve uzanom krugu vlastitog horizonta. Isti morfolog mogao bi, anališući prste desne ruke gosp. Ipsilona, po njihovoj produženosti zaključiti, da vlasnik tih pet prsta ne spada u malobrojnu vojsku lica, koja stoje pod uticajem jedne bolesti, koja se za otmene dame i kavalire naziva kleptomanijom, već da ti prsti s vremena na vrijeme gube orijentaciju i izvjesnu distinkciju ničući tamo gdje ih niko nije posijao.

No uza ave te manjkavosti gosp. Ipsilon misli, misli ozbiljno, misli „misli svakojake" i on je znao i umio da sa ono malo zdravih mozgovaih ćelija napravi čudesa. Zapažajući njegove grimase lica, usiljenu otmenost u držanju, visoko uzdignutu glavu poduprtu ukrućenim diplomatskim okovratnikom, odmah se vidi da gospodin Ipsilon misli, radi, da se hitro kreće i da nastoji svim silama da pustoš u svojoj nutrini nadoknadi ili markira pompeznim držanjem.

Gospodin Ipsilon, na svom putu kojim je pošao, korača bodro dalje i zabacivši potpuno teoriju o apsolutnom nenaginjanju na desno i lijevo, već iz rane mladosti udario je raznim serpentinama, krivudavo se probijao kroz život i svijet i ako nikad nije ni čuo da je Le Bon napisao knjigu „Psihologiju gomila", koja — da ju je pročitao — bi mu bila još bolje poslužila. Zabacio je također i teoriju o pravcu, koji nije ništa drugo već jedna tačka koja se pravo giba, no je kročio u svim mogućim smjerovima, ne sastavši ni kruga. Kao parabola, vazda se udaljavao od središta tražeći nove staze i nove ideje, makar one ne bile u skladu sa njegovim znanjem.

I tako su gosp. Ipsilona nebrojene serpentine i krivudanja dovele do izvjesne uzvisine sa koje se pružao prekrasan pogled, osobito pri zalazu sunca, kad je nebo plamtjelo u purpurnom sjaju, a krvavo sunce vatrom svojih trakova pozlaćivalo male raspršene oblake, koji su izgledali kao zlatne dekoracije na dalekom nebu. Gosp. Ipsilon — po svoj prilici zauzet novim mislima — nije vidio kako more drhti, šibano snopovima sunčeve vatre, nije čuo pjevanje ptica ni šuštanje lišća pod udarom laganog povjetarca. Za sve to gosp. Ipsilon nije — izgleda — mario, jer je njega zaokupljao drugi osjećaj, onaj vlastite veličine, koja nikako ne može ostati zapažena. I on je odjednom, obuzet unutarnjom vatrom, pao u neko sanjarenje i golim okom gledao je pred sobom jednu grandioznu viziju. Svi ljudi, koje je on s one uzvisine sa izvjesnim zanimanjem gledao, počeli su da ulaze jedan u drugoga. Da se, ili usljed optičke varke ili nekog neobjašnjenog kemičkog ili kozmičkog procesa, jedan s drugim stapaju. Tako isto i njihovi šeširi najednom su izčezli iz svih šešira razne boje, veličine i oblika, izniknuo je na glavi jednog jedinog čovjeka ogromnih dimenzija, jedan veliki cilindar koji se sjao na suncu kao da je onog časa izbačen iz fabrike. I onda od jednom gosp. Ipsilon, sav u nekom zanosu i polusnu, primjetio je kako se iza susijednog brdašca njemu diže majestitično jedan (to jest onaj) ogromni cilender sa jedne ćelave glave takodjer preogromnih dimenzija i kako se ta ogromna glava klima a cilindar u vazduhu lagano drhti među prstima jedne isto tako ogromne ruke.

Gospodin Ipsilon, razdragan radi tolikog poštovanja i časti što mu drugi ukazuju, valjda diveći se njegovom mozgu i njegovim duševnim preimućstvima, lagano se nakloni i — udari nosom u jednu rascvjetalu šljivu.

Vizije je, dakako nestalo a čitavim gospodinom Ipsilonom prostruji jedno neugodno osjećanje, koje je on odmah klasifikovao kao povrjeđen ponos.

(nastaviće se)

Štampa i vlasništvo: Odlik, Ora', Zavod Tisk E. VITALIANI I SIN, Šibenik Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani